

RADIOTELEX

Döntés Tripoliban

Szíria és Líbia uniója

● Bejrút (MTI)

A JK SZ KB ÜLÉSE
A JK SZ KB elnöksége kedden, Belgrádban megtartott ülésén az ország gazdasági helyzetéről és a stabilizációs politika végrehajtásáról tárgyalt.

Az ülésről szerdán kiadott közlemény szerint a vita-indító beszámoló Sztevan Doronyski, a KB elnökségének elnöke tartotta.

A pártelnökség úgy értékelte, hogy az elmúlt hónapokban elért bizonyos eredményeket a gazdaság gazdasági stabilizálásra irányuló politika megvalósításában. Ugyanakkor azonban komoly problémák is jelentkeztek a külgazdasági kapcsolatok, a személyi és a társadalmi fogyasztás — különösen a beruházások — területén, valamint a lakosság egyes közszükségleti cikkekkel történő ellátásánál.

NAMÍBIA-KONFERENCIA

A namíbiai nép melletti nemzetközi szolidaritási konferenciára szerdán Párizsba utazott az Országos Békatanács és a Magyar Szolidaritási Bizottság közös küldöttsége. A delegációt Szilágyi Béla, az Országos Békatanács alelnöke vezeti.

BOLGÁR SZÖVETKEZETI KÜLDÖTTÉSG

A SZÖVOSZ elnökének meghívására szerdán Ivan Parmovná, a bolgár szövetségek központi szövetségének elnökének vezetésével delegáció érkezett Budapestre. Megbeszélést folytatnak a két ország szövetséges elnökének vezetésével a delegáció érkezett Budapestre. Megbeszélést folytatnak a két ország szövetséges elnökének vezetésével a delegáció érkezett Budapestre. Megbeszélést folytatnak a két ország szövetséges elnökének vezetésével a delegáció érkezett Budapestre.

GERILLAHARCOK

SALVADORBAN

A San Salvadorból érkező jelentések szerint kedden 57 embert ölt meg az országban a hadsereg, és a vele együttműködő számos fasisztajellegű szervezet. Ezzel január elseje óta 5500-ra nőtt a jobboldali rendszer áldozatainak száma. A terrortörvényszék a felkelő erők fokozott fegyveres tevékenységükét, a salvadori fővárostól negyven kilométerrel északra, kedden éjszaka heves harcok folytattak a felkelők és a gerillák kormánycsapatok között. A gerillák az összecsapás után felrobantottak egy hidat, majd visszavonultak a hegyek közé.

Damaszkuszban szerdán, hivatalos közleményben jelentették be, hogy Szíria és Líbia vezetői megállapodtak a két haladó arab ország teljes egyesítésében. Egy hónapon belül létrehozják az egyesített állam közös kormányát. A törvényhozó testület szerepét a forradalmi kongresszus tölti be. Az egyesítés kiterjed a politikai, a gazdasági és kulturális élet minden területére, s magában foglalja a két hadsereg és a hadvezetés összevonását is.

Mint ismeretes, Szíria és Líbia egyesítését Kadhafi, a líbiai forradalom vezetője, államfő kezdeményezte szeptember elseji beszédében. Asszad szíriai elnök, valamint a szíriai Baath-párt és a haladó pártokat támogató nemzeti haladó front vezetősége kedvezően fogadta a javaslatot, támogatva a két ország egyesítését. Az egyesítés részleteiről Asszad szíriai elnök hétfőn és kedden Tripoliban beható tárgyalásokat folytatott Kadhafival. Asszad szerdán visszaérkezett Damaszkuszba.

Abdel Halim Khaddam szíriai külügyminiszter szerdán Asszad üzenetével Szófiára érkezett. A továbbiakban látogatást tesz Kuvaitban, az Egyesült Arab Emírségekben, Katarban, valamint Észak- és Dél-Jemenben. Öböl menti körútjának célja a szíriai-líbiai unióval kapcsolatos elgondolások ismertetése.

Az Al-Baath című damaszkuszi lap szerdai cikkében felszólította a szíriai frontjához tartozó arab államokat, hogy csatlakozzanak Szíria és Líbia uniójához.

Kommentár

Hazánk és a világ

MEGSZOKTUK már, hogy uborkaszegényről még nyáron sem lehet beszélni a diplomáciai életben. A tegnapi nap pedig éppen ellenkezőleg, valóságos csúszdát jelzett a Magyar Népkoztársaság esetében: ugyanazon a napon indult Afrikába Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke és kísérete, amikor Puja Frigyes külügyminiszter az NSZK-ba utazott. S ugyancsak a szerdai nap krónikájához tartozik, hogy Madridban megkezdte érdemi tanácskozásukat az európai bizottság és együttműködési kérdéseivel foglalkozó tárgyaló elnökség. A tárgyaló elnökség vezetője, az NSZK külügyminiszterének, Helmut Schmidtnek, a szövetségi külügyminiszterének, Hans-Dietrich Genschernek, a szövetségi elnököknek és a szövetségi elnököknek.

Látszólag a diplomáciai mozgások színtere nagyon is távol esik egymástól. Valójában azonban csupán földrajzilag van távol Afrika Bonntól, vagy Madridtól. Mindhárom színhelyen hazánk következő és minden próbát kiált külpolitikáját a németországi kormányokkal szemben. Mindhárom színhelyen hazánk következő és minden próbát kiált külpolitikáját a németországi kormányokkal szemben. Mindhárom színhelyen hazánk következő és minden próbát kiált külpolitikáját a németországi kormányokkal szemben.

Puja Frigyes az NSZK-ban

● Bonn (MTI)

Puja Frigyes, a Magyar Népkoztársaság külügyminisztere Hans-Dietrich Genschernek, a Német Szövetségi Köztársaság külügyminiszterének meghívására szerdán hivatalos látogatásra a Német Szövetségi Köztársaságba utazott.

Puja Frigyes búcsúztatásán a Ferihegyi repülőtéren jelen volt dr. Georg Sperrl, a Német Szövetségi Köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

Szerdán délután háromnapos hivatalos látogatásra a

Német Szövetségi Köztársaságba érkezett Puja Frigyes magyar külügyminiszter. A kölni-bonni repülőtéren fogadására megjelent Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter. Jelen volt Kovari Péter, a Magyar Népkoztársaság bonni nagykövete.

Puja Frigyes ma, csütörtökön találkozik Helmut Schmidt szövetségi kancellárral, felkeresi Karl Carstens-t, az NSZK köztársasági elnökét és folytatja megbeszéléseit Hans-Dietrich Genscherrel. A magyar külügyminiszter Trierbe és Mainzba is ellátogat.

Losonczi Pál ezúttal négy afrikai államban folytat tárgyalásokat. Utjának első állomása Etiópia, az a harmincmillió emberrel bíró ország, amely csupán hat éve folytat sikeres küzdelmet a múlt örökségének felszámolásaért a belső és a külső ellenséggel szemben. Az Elnöki Tanács elnöke is részt vesz majd Addisz Abebában, a szeptember 12-i ünnepségen, amikor a szocialista útra lépett Etiópia a császár trónfosztásáról, a haladó eszmékkel színe lépett forradalmi mozgalom győzelméről megemlékezik. Az imperia listaellenes harcáról, a gyarlalkozó elkövető szakaszára 35 országból érkezett képviselők, köztük a Petrá János nagykövet vezette magyar küldöttség.

Látszólag a diplomáciai mozgások színtere nagyon is távol esik egymástól. Valójában azonban csupán földrajzilag van távol Afrika Bonntól, vagy Madridtól. Mindhárom színhelyen hazánk következő és minden próbát kiált külpolitikáját a németországi kormányokkal szemben.

Külügyminiszterünk bonni útja annak örömdetes jele, hogy folytatódik a kelet-nyugati párbeszéd. Bizonyos, hogy a Hans-Dietrich Genscher külügyminiszterrel folytatandó eszmecsere jó kiindulási pont a két ország kormányzatának szilárd meggyőződése: a feszültség közepette különösen nagy szükség mutatkozik a nézetek tisztázására, a közös cselekvés alapjainak megfogalmazására. A tárgyaló felek ezúttal valószínűleg a politikai kérdésekre helyezik a hangsúlyt, s ez éppen az európai enyhülés megővése érdekében rendezik ki a szemérmes érdekességét.

MADRIDBAN egy hosszú tárgyalássorozat nyitányán tartunk. Küldöttségünk célja, hogy Helsinkiben a megértés, a józan ész és a konstruktív kompromisszumok keresésének légkörében kerekedjen felül a tárgyalás. Ezzel — akárcsak az afrikai körút, vagy a bonni látogatás révén — hazánk a nemzetközi megértés szellemét igyekszik elősegíteni, az enyhülés és a béke politikájához járul hozzá.

Gyapay Dénes

Fegyverbarátság '80

Teljes összhang

● Berlin (MTI)

A Varsói Szerződés tagállamai „Fegyverbarátság '80” gyakorlatának szerdai napján került sor a szocialista testvérországok közös manővereinek leglátványosabb, a katonai együttműködés igen fontos epizódjára, a partvédelemmel egybekötött partraszállásra a Keleti-tengerenél. A gyakorlatot ezen a napon is megtekintették Erich Honeckerrel, az NSZEP KB főtitkárával, az NDK Államtanácsának elnökével az élen az NDK párt-és állami vezetők. Jelen voltak a szocialista országok meghívott honvédelmi miniszterei, s ott volt Viktor Kulikov marsall, az egyesített fegyveres erők főparancsnoka.

Először a különböző típusú vadászpilótáknak és helikoptereknek tüzeltek a vízi célokra, a partközelségre vonatkozó hajóroncsokra. A több ezek méteres magasságból lecsapó MiG-ek rakétáikkal és fedézléti géppuskáikkal sorra érték el találatokat, de ugyanilyen pontosnak bizonyultak a helikopterekről indított rakéták is. Aztán légvédelmi tüntek fel, a bombázók érkeztek a célok fölé. Terhük kioldása után magásra csaptak a vízszlo-

pok, s ezek a légikötelékek is pontosan teljesítették feladatukat.

A tengeri gyakorlat második részének következett a partraszállás. A légielőkészítést követően könnyűbőrök jelölték ki a deszantszállító hajók kikötési helyét. Ebben a manőverben a lengyel, az NDK és a szovjet haditengerészeti flották különböző típusú hajói vettek részt. Elsőként légpárnás hajók szállítottak a partra, s hozták a könnyű harckocsikat, lövéspáncélosokat és a deszantállomány katonáit. Több hullámban érkeztek a nagyobb szállító hajók, „gyomrukából” tucatjával ereszkedtek vízbe, úsztak partra az újabb páncélosok. A rendkívül nagy partraszállási ütemet a példás szervezőettség jellemezte, a részvevő három nemzet katonái a lehető legtisztább összhangban oldották meg nagyon nehéz feladataikat.

Az NDK egy másik gyakorló tere a lengyel, lengyel, NDK és szovjet szárazföldi csapatok a támadó „ellenlégi védelem” feladatát és viselkedését kapták feladat. Ennek a manővernek a részletes kidolgozásában a had-

gyakorlatra érkezett román törzs is részt vett.

Az NDK Államtanácsának elnöke a „Fegyverbarátság '80” gyakorlaton nyújtott kiváló teljesítményekért elismerő jutalomban részesített több magyar katonát: Nemes János főhadnagyt, Kóka József őrmestert, Takács Lajos és Tóth Bálint őrzvezetőt, valamint Keresztes József, Keresztes László és Reinert Tamás honvédet.

Eredmények és erőfeszítések az egészségügyi ellátásban*

Hazánkban az ingyenes egészségügyi ellátás alkotmányban biztosított állampolgári jog, amely 1975. július 1. óta minden magyar állampolgárt megillet. Társadalmunk ezzel nagy lépést tett előre az alapvető emberi jogok biztosításában, és messze megelőzte nálunk gazdaságilag fejlettebb országokat. A felszabadulást követő nagy mennyiségi és egyben minőségi fejlődést követően most már a hangsúly nem az egészségügyi ellátásban bevontak számának növelésén, hanem az ellátás minőségi és mennyiségi mutatóinak javításán van. Ez egyaránt igényli a körülmények és a feltételek tudatos alakítását, valamint a gondolkodás és a magatartás formálását.

A tárgyi feltételek javítása

Fejlődésünk egyik alapvető folyamata az osztályok és a rétegek közeledése, a társadalmi különbségek mérséklődése. Ennek jelentős tényezője az egészségügyi és a szociális helyzet fejlődése is. Az egészségügyi ellátásban korábban megvolt nagymértékű eltérések a szocialista viszonyok megteremtésével számottevően csökkentek, majd az egészségügyi ellátás állampolgári jogga válásával lényegesen megszűntek. Nagymértékben befolyásolja az egészségügyi helyzetet az urbanizálódás előrehaladása is. Ebből a szempontból előnyös számunkra, hogy Csongrád megye a magas fokú urbanizált területek közé tartozik.

Látni kell azonban, hogy itt az urbanizáltság tartalmi elemei van a hangsúly, és — miként Lenin fogalmazta — ez nem azt jelenti, hogy „a falu beköltözik a városba”. Ma már egy település egészségügyi ellátottsága nem függ mechanikusan attól, hogy az adott esetben községről, nagyközségről, vagy városról van-e szó. Egyik-másik községünkben az egészségügyi ellátás feltételei jobbakként, mint néhány új városrészekben.

A tömegpolitikai munka egyik fontos feladata, hogy az egészségügyi és szociális ellátás megítélését illetően realitás társadalmi szemléletet alakítsunk ki. Ez magában foglalja egyrészt az elért jelentős eredmények ismeretét és elismerését, másrészt a problémák kritikus és önkritikus felvetését, a rajtunk múló megoldási utak keresését. Ami az eredményeket illeti, mindemellett az alapellátás, a szakrendelői ellátás gyors ütemű növekedése érdemel említést. Csongrád megyében egy körzeti orvosra 1960-ban 3 ezer 110 lakos jutott, jelenleg pedig 2 ezer 77. 1958-ban Magyarországon 9 ezer 300 lakosra jutott egy főorvos, most 4 ezer 500 lakosra jut (Csongrád megyében 3 ezer 900-ra). Lényeges fejlődést mutat — a gondok ellenére — a kórházágy-ellátottság is. 1950-ben tízezer lakosra országosan 56,8 ágy jutott, jelenleg ez a mutató 87,8. Megyei tapasztalatok alapján is mindjárt hozzá kell tenni: az ágykihasználás hatékonyságát nagymértékben rontja, hogy viszonylag kevés az utókezelő, a rehabilitációs és szociális intézmény, így a magasán műszerezett és aktív gyógykezelésre alkalmas

helyeket gyakran olyanok foglalják el, akiknek az egészségügyi állapota a fent említett intézetekben folyó szakszerű ápolást igényelne.

Ami a tárgyi feltételeket illeti, megyénkben a következő években az alap-és szakellátás növelése mellett a fekvő betegek ellátó intézmények fejlesztésére, felújítására, rekonstrukciónak kell a fő feladatot fordítanunk. A fejlesztés kulcsfeladata a Szegedi Orvostudományi Egyetem új klinikájának felépítése. Itt jól érzékelhetők a történelmi előny hátrányai. Megyénknek ugyanis szinte minden városa volt megyeszékhely, ennek megfelelően annak idején kialakultak a különböző intézmények — kórházak, klinikák —, s így az elmúlt évtizedek nagy fejlesztéséből kimaradtunk. Mostanára azonban ezeknek az intézményeknek az állaga olyanná vált, hogy több mint felét szanálni, rekonstruálni vagy felújítani szükséges.

A fejlesztéseket tekintve különös fontosságú a bőrszél-ellátás, amelyben az országos ellátási szint alatt vagyunk, holott a nők foglalkoztatottságában az országos szint fölött. Noha megyénk demográfiai arculata, a nagy tanyarendszer igényelné a szociális otthoni ellátás magas szintjét, e téren is jelentős hátrányaink vannak. Tapasztalható egyenlenség a gyógyszerellátásban, és a gyógyvíz hasznosítása is inkább a jövő programja. Mindezek számbavételekor nem hagyjuk figyelmen kívül, hogy az ország anyagi erőforrásai viszonylag szűkösek, s ezért nagy fontossága van a fejlesztést szolgáló helyi erőforrásoknak, az erőforrásokat bővítő társadalmi összefogásnak.

Csongrád megyében a 70-es években — részben az Egészségügyi Minisztérium kezdeményezésére — számos szervezési intézkedést tettünk. A Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Tanács Intézményhálozat között szoros együttműködés alakult

ki, klinikáink jelentős része országos és regionális funkciót is ellát, integráltuk a járási és a városi egészségügyi ellátást. Szegeden a gyermekegészségügyi ellátást, összevontuk a megyei és a szegedi KÓ-JÁ-L-t, és számos más intézkedés is történt. Úgy tapasztaljuk, hogy az egészségügyi belső üzemi- és munkaszervezésben elindult fejlődés is tartogat még lehetőségeket. Jobban kell hasznosítani a számítástechnikát, hatékonysági, gazdasági számításokat is indokolt lenne végezni. Van-nak ágykihasználási egyenlenségek, szükségtelen utaztatások, feleslegesen megismélt vizsgálatok. Vagyis, miközben nagy fontosságúnak tartjuk a tárgyi körülmények javítását, a szervezési tartalékokat sem hagyjuk figyelmen kívül.

Az emberi tényezők

— Az egészségügyben is — mint mindenütt — meghatározó szerepe van az emberi tényezőknek. Az emberi tényezőket természetesen komplexen kell értelmeznünk, beleértve mind az egészségügyi dolgozókat, mind pedig az állampolgárok széles körét. Ami az egészségügyi dolgozókat illeti, szakmai felkészültségük, közéleti magatartásuk erkölcsi arculatuk fő vonásaiban hasonlít a társadalom más rétegeinek, csoportjainak arculatához. Túlnyomó többségük lépést tart a tudomány fejlődésével, választott hivatását magas szintű hivatásudattal és elkötelezettséggel gyakorolja. Közülük minden tízedik-tizenötödik tagja a pártnak, sokan dolgoznak a tanácsokban és a különféle társadalmi szervezetekben.

Az összességében pozitív fejlődés során természetesen gondok is mutatkoznak. Nem megfelelő az orvosok és a szakdolgozók számaránya (országosan 1:3,5; Csongrád megyében 1:3, miközben az optimális arány 1:5 lenne). Jelentős szemléleti

* A cikket a Pártélet 1980. 9. számából vettük át. (A szerk.)